

Natur

Skovløkken 4, Tejn 3770 Allinge

Bornholm Regionskommune
Center for Miljø, Plan og Kultur
Skovløkken 4
3770 Allinge
Att. Patrick Steinlein, Natur

Kopi sendt til:

Hans-Aage Stenberg
Dalegårdsvej 12
3770 Allinge

Bornholms Regionskommune
Center for Miljø, Plan og Kultur
Natur
+45 56 92 22 08
nmf@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

12. februar 2025

J. nr. 23/1264

Lovliggørende tilladelse til vandløbsrestaurering på matr. 7i, Hovedejerlavet Olsker, jf. Vandløbsloven

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur, meddeler hermed lovliggørende tilladelse til åbning af et rørlagt vandløb på matr. 7i, Hovedejerlavet Olsker ved Dalegårdsvej 12, 3770 Allinge, jf. vandløbslovens § 37.

Projektet er gennemført i sommeren 2024, med økonomisk støtte fra Bornholms Regionskommunes biodiversitetspulje. Patrick Steinlein, Naturafdelingen, er projektejer og ansøger.

Vilkår

- Projektet skal udføres som ansøgt, jf. denne tilladelse og følgende vilkår:
- Der kan åbnes 215 m rørledning.
Det genåbnede vandløb skal have samme bundkote, som det oprindelige vandløb.
Det åbne vandløb skal have en bundbredde på 0,4 m og en kroneafstand på 2 m.
- Alle tilledende dræn skal kobles på det åbne vandløb.
- Vandløbets evne til at aflede vand må ikke påvirkes væsentlig ved projektet.
- Bornholms Regionskommune er erstatningsansvarlig, såfremt naboer lider tab som følge af projektets gennemførelse.
- Projektejer har pligt til at færdigmelde projektet og gennemgå dette med vandløbsmyndigheden.

Lovgrundlag

Ifølge vandløbslovens¹ § 2, så finder lovens regler om vandløb anvendelse på grøfter, kanaler, rørledninger og dræn samt søer, damme og andre lignende indvande. Vandløb inddeles i offentlige og private, jf. § 8 i vandløbsloven.

Ved regulering af vandløb forstås ændring af vandløbets skikkelse, herunder forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg, jf. § 16. Det følger af vandløbslovens § 17, at vandløb kun må reguleres efter vandløbsmyndighedens godkendelse.

For at forbedre de fysiske forhold i og omkring vandløb kan vandløbsmyndigheden beslutte, at der gennemføres restaureringsforanstaltninger, herunder genopretning af vandløbs naturlige løb og fjernelse af fysiske spærringer for vandgennemstrømning, jf. vandløbslovens § 37.

Ifølge lovbemærkningerne til vandløbsloven, har Miljø- og Fødevareklagenævnet har i NMK-43-00663 fra 2017, med henvisning til det ældre cirkulære nr. 21 af 26. februar 1985 om vandløbsloven, udtalt, at

¹ LBK nr 1217 af 25/11/2019: Bekendtgørelse af lov om vandløb

iværksættelse af en vandløbsrestaurering efter § 37 forudsætter, at vandløbets evne til afledning af vand ikke påvirkes væsentligt.

Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering fastsætter rammerne for behandling af sager, der vedrører vandløbsrestaurering. Processen for behandling af vandløbsrestaureringsprojekter, som fremgår af bekendtgørelsens kapitel 7, er fulgt i sagen. Forhold, der vedrører klage og tilsyn, følger retningslinjerne i kapitel 8-9.²

Projektet

Ifølge ansøgningsmaterialet er det projektets formål, at genåbne og genslynge den rørlagte vandløbsstrækning på ejendommen, for at forbedre forholdene for vandlevende dyr og planter samt den omkringliggende natur.

Projektområdet

Projektet foregår på 7i, Hovedejerlavet Olsker, der ligger vest for Olsker by. Følgende kort viser rørledningens placering og det fremtidige åbne vandløbs tracé:

Figur 1: Kortet viser rørledningens placering (turkis streg).

Projektet rummer følgende delelementer:

- Genåbning af 215 m rørlagt vandløb.
- Røret graves op og fjernes.
- Vandløbets fysiske udformning:
 - Dybde: Indløb ca. 0,5 m og gradvist aftagende.
 - Bund bredde: Ca. 1 m.
 - Skråningsanlæg: 1:3.
 - Fald: Ca. 14 ‰
 - Udlægning af skjulesten.
- Vandløbet vil blive let slynget og tilpasset efter terrænforholdene.

² BEK nr 834 af 27/06/2016: Bekendtgørelse om vandløbsregulering- og restaurering mv.

Vandløbets historik

Med projektet føres vandløbet tilbage til de historiske forhold, hvilket fremgår af Generalstabens Topografiske kort fra 1883-1887, hvor det åbne vandløb fremgår med en blå streg i projektområdet:

Figur 2: Generalstabens historiske kort (1883-1887) viser det åbne vandløbstrace (blå markering) i projektområdet.

Besigtigelse

Bornholms Regionskommune har foretaget en besigtigelse af projektområdet, i foråret 2023, sammen med ansøger. Det rørlagte vandløb ligger i et område med landbrugspligt, som ved besigtigelsen lå brak, og anvendt til græssende dyr. Følgende satellitbillede billeder viser projektområdet, hvor vandløbet skal genåbnes:

Figur 3: Satellitbillede af projektområdet.

Følgende billeder viser projektområdet:

Projektområdet i nordøstlig retning:

Projektområdet i sydvestlige retning:

Bornholms Regionskommunes bemærkninger

Patrick Steinlein, Naturafdelingen har, den 21. februar 2023, ansøgt vandløbsmyndigheden om at genåbne en rørlagt vandløbsstrækning på ca. 215 m, på matr. 7i, Hovedejerlavet Olsker. Ansøger har oplyst, at det rørlagte vandløb har en indre diameter på Ø 400 mm.

Det er vandløbsmyndighedens vurdering, at vandløbet er omfattet af vandløbslovens § 2, da vandløbet strækker sig over flere ejendomme. Der er dermed flere, som har interesse i vandløbets tilstedeværelse og vedligehold. Vandløbet er privat jf. vandløbslovens § 8.

Ved genåbning af rørlagte vandløb ændres der på vandløbets skikkelse, jf. vandløbslovens § 16. Åbningen af rørledningen er dermed et regulerende tiltag, som kræver en godkendelse jf. § 17. Den del af projektet, som vedrører genslygning af vandløbet, er et restaurerende tiltag, da det bl.a. forbedrer de fysiske forhold for vandlevende organismer. Eftersom kommunen er ansøger til projektet, og sigtet med det samlede projekt er, at forbedre forholdene for vandlevende organismer og den omkringliggende natur, behandles projektet samlet jf. vandløbslovens § 37.

Vandløbet i projektområdet er et lille (typologi: RW1) naturligt vandløb. Vandet ledes til projektområdet fra nordøst og strømmer videre mod vest til Kappeløkke Å, der er ca. 733 m fra projektområdet (målt via de naturlige strømningsveje). Vandløbsoplandet består af landbrugsjord og naturområder. Vandløbet i projektområdet har et opland på ca. 104 ha, målt ud fra højdekurver, terrænkort og de naturlige strømningsveje.

Afvandings- og afstrømningsmæssige konsekvenser

Vandløbsmyndigheden har stillet vilkår om, at dræn, som leder til projektområdet, skal kobles på det genåbnede vandløb. Dette for at sikre afvandingen. Det er derfor vandløbsmyndighedens vurdering, at projektet ikke vil have afvandingsmæssige konsekvenser.

Det genåbnede vandløb får større kapacitet end den rørlagte strækning og der vil ske mere fordampning. Eftersom vandløbet bliver terrænnært, så kan vandet også løbe over sine bredder. Vandet vil dermed blive forsinket i området, men stadig både løbe gennem vandløbet og potentielt sive gennem terræn og videre. Ændringerne vil reducere afstrømningen fra området og dermed tilledningen til nedstrøms vandløb.

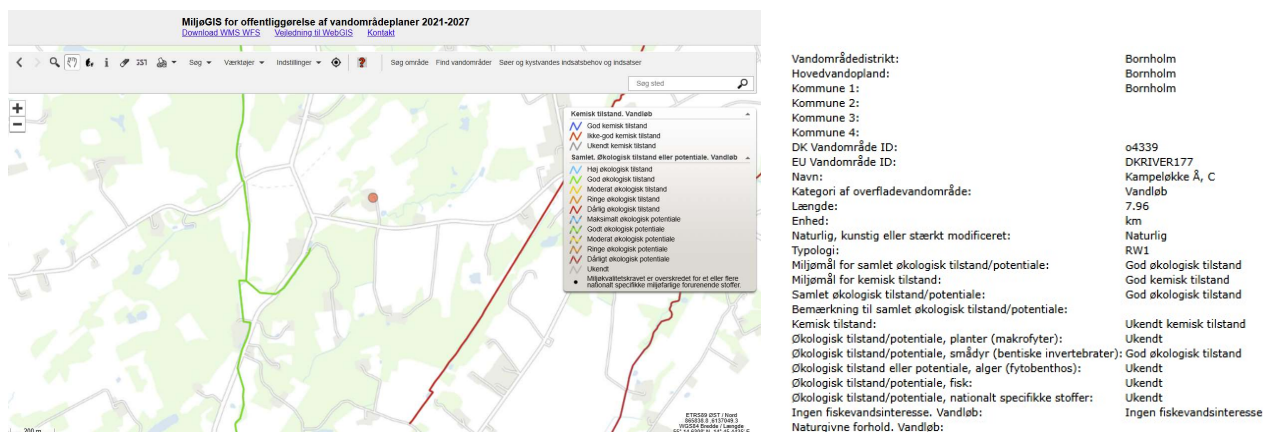
Det er vandløbsmyndighedens vurdering, at projektet vil have en afstrømningsmæssig konsekvens for modtagende vandløb. Påvirkningen vurderes dog at være mindre og af ikke væsentlig karakter, som følge af vandløbets begrænsede opland og projektets karakter.

Målsætning

Ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8, har kommunen pligt til at sikre, at projektet ikke bevirker, at der sker en forringelse af den økologiske tilstand i målsatte vandløb.

Vandløbet i projektområdet er ikke målsat, men det leder til Kampeløkke Å, der er målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand, jf. Statens Vandområdeplaner 2021-2027.

Ifølge MiljøGIS Vandområdeplaner (2021-2027) er miljømålet opfyldt for Kampeløkke Å, der er registreret med god økologisk tilstand. Tilstanden for vandløbet er anført med en grøn streg på nedenstående kort til venstre:

Figur 4: Kortet viser projektområdet (rød prik) og den samlede økologiske tilstand i Kampeløkke Å (grøn streg).

På oversigten til højre, ses den registrerede tilstand for de enkelte kvalitetselementer. Den gode økologiske tilstand skyldes parameteren smådyr, der er registreret med god tilstand. Tilstanden for de øvrige kvalitetselementer (fisk, vandplanter, alger, nationalt specifikke stoffer og kemi) er ukendt.

Et af miljømålene i EU's Vandrammedirektiv er at forebygge yderligere forringelse af vandmiljøet samt beskytte og forbedre vandøkosystemernes tilstand. Ifølge Miljøstyrelsens rapport; "Fysisk karakterisering af vandløb og bidrag til konsekvensanalyse af vandløbsvirkemidler"³ bliver alle biologiske kvalitetselementer påvirket stærkt negativt på rørlagte strækninger. Dette skyldes bl.a., at der både er fravær af naturligt substrat og lys.

Det er vandløbsmyndighedens vurdering, at genåbningen af vandløbet vil forbedre de fysiske forhold og dermed livsbetingelserne for vandlevende organismer, herunder forholdene for smådyr, alger, vandplanter og bakterier. Projektet vil ikke forbedre forholdene for fisk, da vandføringen er for lille og vandløbet sommerudtørrer.

Det er derfor vandløbsmyndighedens vurdering, at projektet ikke vil forringe den samlede økologiske tilstand i Kampeløkke Å eller tilstanden for de enkelte kvalitetselementer. Projektet strider derfor ikke mod betingelserne i indsatsbekendtgørelsens § 8.

³ [Fysisk karakterisering af vandløb og bidrag til konsekvensanalyse af vandløbsvirkemidler \(au.dk\)](#)

Naturbeskyttelsesloven

Vandløbet er ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det nærmeste naturbeskyttede vandløb er Kappeløkke Å.

Natura 2000

Projektet berører ikke Natura 2000. Det nærmeste Natura 2000 område ligger ca. 2,8 km mod nordvest (Natura 2000- område nr. 184, Hammeren og Slotslyngen).

Bilag IV

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens⁴ § 10, at der ikke kan gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, i alle livsstadier.

Der er ikke registreret bilag IV-arter indenfor projektområdet ifølge Naturbasen.dk og Danmarks Miljøportal, Naturdata. Projektet vurderes grundet sin placering, udformning og afgrænsning, ikke at påvirke den omkringliggende natur negativt, hverken som yngle- eller rasteområde for Bilag IV-arter, eller som habitat for andre fredede dyr og planter.

Konklusion

Bornholms Regionskommune konkluderer på baggrund af ovenstående, at projektet vil forbedre de fysiske forhold for de levende organismer i vandløbet og den omkringliggende natur. Projektet vil dermed ikke forringe tilstanden i Kappeløkke Å. Det konkluderes ydermere, at projektet hverken har afvandingsmæssige konsekvenser eller en væsentlig afstrømningsmæssig konsekvens. Bornholms Regionskommune giver derfor tilladelse til, at vandløbet kan genåbnes i projektområdet, jf. vandløbslovens § 37.

Fremtidig vedligeholdelse

Den fremtidige vedligeholdelse påhviler til enhver tid ejeren af matr. 7i, Hovedejerlavet Olsker.

Økonomi

Enhver der lider tab ved en restaurering, har ret til erstatning, jf. vandløbslovens § 37, stk. 4.

Forhold, der vedrører økonomi, kan påklages til Taksationskommissionen for Bornholm, jf. vandløbslovens § 37, stk. 4. Du sender denne afgørelse og dine bemærkninger til følgende adresse:

Taksationskommissionen for Bornhold
Formand Andreas Bøgsted Møller
c/o Retten på Bornholm
Damgade 4A, 3700 Rønne.

Høring

Et forslag til projektet har været i offentlig høring på kommunens hjemmeside i 8 uger i perioden: 14. april 2023-9. juni 2023. I den forbindelse blev det også sendt til ansøger og ejer. Kommunen har ikke modtaget bemærkninger til projektet inden for høringsfristen.

Anden lovgivning

Bornholms Regionskommune skal i henhold til § 21, stk. 121 i miljøvurderingsloven foretage en screening af reguleringsprojekter. Regulering af vandløb er omfattet af lovens bilag 2, punkt 10f. Bornholms Regionskommune har, den 10. juni 2024, meddelt afgørelse om, "at projektet ikke vil resultere i væsentlige miljøpåvirkninger og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Afgørelsen er truffet i henhold til miljøvurderingsloven¹ § 21".

⁴ BEK nr. 1595 af 06/12/2018.

Klage

Bornholms Regionskommunes afgørelse kan jf. vandløbslovens § 80, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, bortset fra afgørelser om erstatning og andre økonomiske spørgsmål, der kan påklages til Taksationskommissionen for Bornholm.

Bornholms Regionskommune vil straks efter klagefristens udløb underrette den, der har fået tilladelsen eller godkendelsen, om en eventuel indgivet klage og om klagens opsættende virkning. Se klagevejledningen i bilag.

Underretning

Vandløbsmyndighedens afgørelser meddeles skriftligt til ansøgeren eller til den eller de der er ansvarlige for forholdet. Skriftlig underretning om afgørelsen sendes til samtlige berørte myndigheder. Underretning til privatpersoner, som antages, at have en væsentlig individuel interesse i at få viden om afgørelsen samt underretning af privatpersoner og klageberettigede foreninger og organisationer, vil udelukkende finde sted ved offentlig annoncering på kommunens hjemmeside under: [Høring og afgørelser](#). Den offentlige annoncering foregår udelukkende digitalt. Processen for underretning følger retningslinjerne i vandløbslovens § 75 og § 84.

Venlig hilsen
Tine Kent Egedal
Biolog

Følgende er underrettet om afgørelsen:

Danmarks Naturfredningsforening/Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomité Bornholm
Dansk Ornitologisk Forening/Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Bornholm
Friluftsrådet/Friluftsrådet, Lokalafdeling Bornholm
Vandpleje Bornholm
Sportsfiskerforbundet.

Bilag 1:

Klagevejledning

Afgørelser efter vandløbslovens kan påklages af:

- Den, afgørelsen er rettet til.
- Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen uanset tidspunktet for eventuel individuel underretning. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Fristen for at klage løber frem til den: **12. marts 2025.**

Indgivelse af klage via klageportal

En klage skal indgives skriftligt. Du går ind på [Nævnenes Hus](#), hvor du skal logge på med mitID. På nævnenes hus findes der en vejledning om anvendelse af Klageportalen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Om betaling til miljø- og Fødevareklagenævnet

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyrets størrelse afhænger af, om klagen kommer fra en borger eller en virksomhed/organisation. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen ved at sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune med påført sagsnummer i emnefeltet til Bornholms Regionskommune, Skovløkken 4, 3770 Allinge. Anmodningen videresendes herefter til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om den kan imødekommes.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler gebyret. Gebyret tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- Klageren får helt eller delvist medhold i sagen, eller
- Eller klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø og Fødevareklagenævnets kompetence.

En rettidig klage har opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Du kan som udgangspunkt ikke klage over nævnets afgørelser til anden administrativ myndighed. Hvis du er utilfreds med nævnets afgørelse, kan du indbringe sagen for domstolene. Uanset om der anlægges retssag, er man forpligtet til at rette sig efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme andet.